

ОБЩИНА**ИВАНОВО**

www.ivanovo.bg

7088 с. Иваново, Област Русе, ул. "Олимпийска" 75
тел: 08116/22-53, факс: 08116/28-70, e-mail: obshtina@ivanovo.bg

**ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА
КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА ОБЩИНА ИВАНОВО
ЗА 2023 ГОДИНА**

Финансовия отчет на Община Иваново, област Русе за периода 01.01.2023-31.12.2023г. е изготвен при спазване на изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните предприятия, указания на Министъра на финансите, регламентиращи приложимостта на разпоредбите на НСС в отчетността на бюджетните предприятия, ДДС № 20/14.12.2004г. и ДДС № 08/21.12.2023г. на МФ. Спазени са основните счетоводни принципи: текущо начисляване, действащо предприятие, предпазливост, съпоставимост между приходи и разходи, предимство на съдържанието пред формата, независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс.

За годишният финансов отчет за 2023 г. на Община Иваново е приложена формата и съдържанието на годишния финансов отчет, определен съгласно т.1 от заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015г. на Министерство на финансите.

Годишният финансов отчет включва:

Отчет за касовото изпълнение на бюджета

Сборен баланс към 31.12.2023 г.

Отчет за приходите и разходите на община Иваново към 31.12.2023 г.

Сборни оборотни ведомости поотделно за трите отчетни групи/стопански области/- „Бюджет“, „Сметки за средства от Европейския съюз“ и „Други сметки и дейности“ с данни за състоянието на счетоводните сметки преди операциите по приключване на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7 със сметките от групи 11 и 12 към 31.12.2023 г.

Справки за провизии на вземания и корективи на пасиви към 31.12.2023 г.

Годишна справка за разчетни сметки.

Към 31.12.2023г. са начислени провизии за вземания на общината за наеми на земи и общинско имущество и др.подобни. Провизирани вземания са класифицирани в две групи: трудно събираеми – след изтичане на 180 дни от крайния срок на погасяване, провизирани с 50% от номиналната стойност и несъбираеми – при погиване на длъжника, обявяването му в несъстоятелност и ликвидацията му, изтичане на погасителната давност, провизирани на 100% от номиналната стойност на вземането.

В изпълнение на ДДС №5/2015 в ГФО на Общината към 31.12.2023г. е отразена амортизацията на амортизируемите активи, съгласно утвърдената амортизационна политика на община Иваново. В община Иваново е възприет линейния метод за амортизиране на дълготрайните активи.

При счетоводно завеждане на новоактувани нефинансови дълготрайни активи се приема, че фигуриращата в акта за общинска собственост данъчна оценка е надежден индикатор за справедлива стойност на съответния имот (земя и сгради).

Индивидуалният сметкоплан на Община Иваново е разработен и утвърден от Кмета на Общината, съгласно Закона за счетоводството, на база утвърдения с ДДС №14 от 30.12.2013г. и ДДС №5 от 14.04.2015г. и последващи указания на Министерство на финансите Сметкоплан на бюджетните организации (СБО). Структурата на индивидуалния сметкоплан е изградена на

четири нива: раздели, групи, подгрупи и синтетични сметки. Към откритите синтетични сметки Община Иваново и второстепенните и разпоредители с бюджети разкриват аналитични сметки до ниво, определено от техните потребности.

Годишния финансов отчет на Община Иваново за 2023г., представлява консолидиран отчет на Общината, като първостепенен разпоредител и на 11 броя второстепенни разпоредители с бюджет, от които 6 (шест) кметства – Тръстеник, Пиргово, Мечка, Красен, Щръклево и Сваленик, 4 (четири) основни училища – ОУ Иваново, ОУ Тръстеник, ОУ Щръклево, ОУ Сваленик и една Детска градина с. Иваново с пет филиала.

През 2023 г. **не са сформирани нови** второстепенни разпоредители с бюджети към Община Иваново, като първостепенен разпоредител.

В съответствие с изискванията на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор в община Иваново е приета система за управление и контрол, която се състои от отделни подсистеми и елементи, обхващащи бюджетния процес процедури по предварителен контрол по законосъобразност и Стратегия за управление на риска.

Осъществява се предварителния и последващ контрол .

В структурата на община Иваново е включено звено за вътрешен одит, което състои от две щатни бройки - ръководител на звено и един вътрешен одитор. Обявени са осем конкурсни процедури през 2023г., които са прекратени поради обстоятелството, че до изтичане на срока за подаване на документите не е постъпило нито едно заявление.

За периода до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. с решение № 607 по протокол 55 от 23.03.2023г. и решение № 621 по протокол № 57 от 27.04.2023 г. на Общински съвет Иваново са одобрени разчети, условия и лимити по бюджетните приходи и разходи, в т.ч. за държавно делегирани дейности, за местни дейности и за дофинансиране на община Иваново съобразно разпоредбите на Закона за прилагане на разпоредбите на Закона за държавния бюджет на РБ за 2022г. и ПМС № 7/2023г. за уреждане на бюджетните взаимоотношения през 2023г.

Бюджетът на община Иваново за 2023 г. е приет с решение № 677 по протокол № 61 от 30.08.2023 г. на Общински съвет Иваново и е актуализиран през годината по пълна бюджетна класификация.

Приходната част на бюджета в частта на собствените приходи е изпълнена, както следва:

Вид на прихода	Уточнен план /лв./	Отчет /лв./	Процент
1. Данъчни приходи	709 900	842 074	118,62%
2. Неданъчни приходи	2 043 676	2 547 480	124,65%
Всичко собствени приходи	2 753 576	3 389 554	123,10%

Изпълнението на данъчните приходи спрямо плана е 118,62 и на неданъчните приходи изпълнението спрямо плана е в размер на 124,65 %, като изпълнението по основните приходоизточници е както следва:

- Данък върху недвижимите имоти - 106,53%
- Данък върху превозните средства – 138,23%
- Данък при придобиване на имущество по дарение и възмезден начин – 109,00%
- Приходи от наем на имущество – 102,56%
- Приходи от наем на земя – 102,76%
- Такса за ползване на домашен социален патронаж – 125,10%
- Такса битови отпадъци – 122,16%
- Такса за технически услуги – 146,05%
- Такса за административни услуги – 118,38%
- Приходи от продажба на земя – 153,71%

Собствените приходи към 31.12.2023 г. спрямо същия период на миналата година са с 395 827 лв. по-повече или 129,92 %.

Постъпленията от Централния бюджет са:

Взаимоотношения с РБ и министерства	Уточнен план /лв./	Отчет /лв./	Процент
I.Всичко взаимоотношения в т.ч.	7 659 541	7 564 229	99 %
1.Обща субсидия /§31-11/	4 465 832	4 465 832	100 %
2.Обща изравнителна субсидия /§31-12/	1 346 700	1 346 700	100 %
3.Целева субсидия за кап.разходи /§31-13/	1 406 100	1 406 100	100 %
4.Целеви субсидии /§31-18/	336 922	336 922	100 %
5. Др.целеви трансфери /§31-28/	103 987	103 987	100 %
6. Възст.трансфери за ЦБ /§31-20/	0	- 95 312	
II.Трансфери между бюджети /министерства, държавни предприятия и др./§61-00,62-00,64-00/	4 772 245	4 702 695	99%
Общо взаимоотношения с РБ и министерства	12 431 786	12 266 924	99%

Приходите по дейности са изпълнени, както следва:

Вид дейност	Уточнен план /лв./	Отчет /лв./	Процент
Държавни дейности	5 894 219	5 878 486	99.73%
Местни дейности	9 291 143	9 777 992	105.24%
Всичко приходи	15 185 362	15 656 478	103.10%

Общото изпълнение на приходната част на бюджета към 31.12.2023г. е 103 %.

Изпълнението на разходната част към 31.12.2023 г. е както следва :

Разходи	Уточнен план /лв./	Отчет /лв./	Отн.дъл на вида разход
Заплати и осигурителни плащания	6 609 171	5 621 036	41,20
Веществена издръжка	6 144 050	2 727 798	19,99
Платени данъци, такси и адм. санкции	79 301	73 741	0,54
Капиталови разходи	11 850 583	4 758 877	34,88
Субсидии и други текущи трансфери за нефин. предприятия	66 117	54 055	0,40
Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестоп.цел	379 928	358 198	2,63
Тек. трансфери, обезщетения и помощи за домакинства	51 006	39 706	0,29
Членски внос и участие в нетърг.организации	12 500	10591	0,08
Всичко разходи	25 192 656	13 644 002	100.00

Общото изпълнение на разходната част е 54.16 % при уточнен план на разходите – 25 192 656 лв., изпълнението е 13 644 002 лв.

Разходите за заплати и осигурителни плащания възлизат на 41.20 % от общия размер на разходите към 31.12.2023г.

Разходите за веществена издръжка заемат 19.99% от общите разходи.

Най – голям относителен дял от общите разходи имат трудовите разходи.

Разплащането с бюджетни средства е извършено съгласно приоритетите.

Наличността на бюджетни средства към 31.12.2023г. е в общ размер 12 075 215 лв., в това число за държавни дейности – 2 457 667 лв. и за местни дейности – 9 617 548 лв.

Прилаганата счетоводна политика за отчетния период е насочена към цялостно обхващане на извършените стопански операции и счетоводното им отразяване при спазване на основните принципи, залегнали в Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните организации. Водещ е принципа на текущото начисляване, според който разходите се начисляват в периода, през който са възникнали, независимо дали е извършено плащане и дали са налице средства за изплащането им. Информацията, представена във финансовия отчет отговаря на изискванията за разбираемост, уместност, надеждност и сравнимост.

Текущото счетоводно отчитане в общината се организира и прилага по разработена Счетоводна политика, Правилник за документооборота на финансово - счетоводната дейност и Индивидуален сметкоплан, утвърдени от кмета на общината със Заповед № РД-09-12-1/12.01.2017 г. Със Заповед № РД-09-235/05.05.2023 г. на кмета на общината е утвърдена нова Счетоводна политика, Правилник за документооборота на финансово - счетоводната дейност и Индивидуален сметкоплан за 2023 г.

Счетоводната информация за активите, пасивите, приходите и разходите е обобщена в оборотни ведомости, поотделно за трите отчетни групи „Бюджет“, „Сметки за средства от Европейския съюз“, „Други сметки и дейности“. Данните в оборотната ведомост са представени на ниво синтетични счетоводни сметки.

Няма промяна в капитала на общината спрямо 2022 година.

В съответствие с указанията на ДДС №14/2013г. по сметка 9200“ Поети ангажименти за разходи“ са отразени поетите ангажименти, както следва:

- в отчетна група Бюджет – начално кредитно салдо – 6 394 175,59 лв. и крайно кредитно салдо в размер на 5 685 028,21 лв.

Отчита се намаление спрямо 2022 г. на поетите ангажименти, което е в резултат на приключили договори и отчетени разходи по споразумения за целеви трансфери от МРРБ.

Ползваните чужди активи към 01.01.2023г. и към 31.12.2023 г. са 1 492 624.64 лв. По сметка 9110 „Чужди дълготрайни активи“ е отразено безвъзмездното предоставяне за управление на община Иваново на недвижима археологическа културна ценност - изключителна държавна собственост, представляваща Археологически резерват „Скални църкви - с. Иваново“ – реална част от териториалния обхват на резервата с обща площ на реалната част 157,9 ха с балансова стойност 1 353 929,36 лв. за срок от 10 години, съгласно Решение на Министерски съвет на Република България № 128/18.02.2021г. и предоставено безвъзмездно право на управление на Поземлен имот № 808 в кв. 40 по кадастралния план на с. Сваленик с площ 1112 кв. м. с построена в него сграда Кантон със застроена площ от 211 кв. м. за срок от 5 години от Областния управител на област Русе, съгласно Договор № 96-00-4 от 28.01.2021 г.

Приходите от дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми се отчитат като приходи в момента на получаването им по кредита на сметките от група 74.

През 2023 г. са получени дарения в натура от страната, отчетени в отчетна група „Бюджет“ по сметка 7413 „Получени текущи помощи и дарения в натура от страната“ в размер на 13 930,01лв.

В отчетна група „Други сметки и дейности“ се отчитат чуждите средства по сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и чужди средства от местни лица“ в размер на 279 397,37 лв. към 31.12.2023 г., който са основно :

- депозити по договори на общината с контрагенти
- гаранции по изпълнение на договори
- средства по §4 от Закона за земеделските земи
- средства по чл.37, б”в” от Закона за земеделските земи

Отчетът на община Иваново за група „Сметки за средства от Европейския съюз“ включва обобщени данни по оперативни програми както на общината, така и на общинските учебни заведения.

Община Иваново през 2023 г. работи по следните оперативни програми:

- Програма за храни и основно материално подпомагане от Европейски социален фонд плус, проект „Топъл обяд в община Иваново“.

- ОП „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвимите групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. По Проект „Подкрепа за осигуряване на заетост, социална и професионална интеграция на хора с увреждания в община Иваново“ е отчетен получения трансфер в размер на 293027 лв. Отчетените разходи по проекта към 31.12.2023 г. са стойност 155552 лв.

В училищата са отчетени средства по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, „Проект „Подкрепа за успех“, „Равен достъп до училищно образование в условията на криза“ и „Подкрепа за приобщаващо образование“. В Детска градина „Ален мак“ Иваново е отчетен проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“.

- При изготвяне на оборотните ведомости текущо през отчетния период не са извършвани процедури по приключване сметките от раздели 6 „Сметки за разходи“ и 7 „Сметки за приходи и трансфери“ със сметките от групи 11 и 12 на Сметкоплана на бюджетните предприятия.

В края на годината сметките се приключват и в началото на следващата се откриват с нулеви салда.

Спазено е изискването на т.7.14 от ДДС №20/2004 г. за отчитане на възстановените разходи. Те се отразяват като намаление на разходен параграф и като кредитен оборот в разходната сметка.

Прилагайки принципа на текущото начисляване към 31.12.2023 г. са осчетоводени всички приходи за ел.енергия, вода, телефони. и др., отнасящи се за месец декември 2023 година и инвестиции за ВиК съоръжения начислени по линеен метод за минали години по сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици- местни лица“ в размер на 2 069 601,50 лв. На 01.01.2024 г. се извършва червено сторно и сумите се отнасят по съответните разходни сметки според естеството и вида на разхода.

Създадена е организация за спазване на изискванията на НСС 19 и т.19.7 от ДДС № 20/2004 година за провизиране на разходите за очаквания брой дни на натрупващите се отпуски от минали години на персонала, които ще се ползват през 2024 година, като обобщената сума по синтетичните сметки 6047 „Разходи за провизии за персонал“ и 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала“ към 31.12.2023 г. е 343 639,30 лв., като е съобразено изискването за начисляване на приспадащите се осигурителни вноски за ДОО, допълнително задължително осигуряване и здравно осигуряване за сметка на работодател. В началото на следващата отчетна година се взема съответното сторно по сметки 4230 и 6048 „Сторнирани разходи за провизии за персонал“.

При операциите по годишното счетоводно приключване е съобразено изискването за прилагане на подхода на приписаните приходи и разходи за предоставените активи за безвъзмездно право на ползване между общината и други бюджетни предприятия. На основание изпратени писма до съответните контрагенти, ползватели на общинските имоти са осчетоводени приписани приходи в размер на 25 724,28 лв. по сметка 7189 „Приписани други приходи“ и приписани разходи в размер на 18 287,04 лв. по сметка 6087 „Приписани разходи за наеми“.

На територията на общината функционират тринадесет читалища. Предвидените средства по Закона за държавния бюджет и съответно по общинския за читалищна дейност през 2023 г. са 354 928 лв. за субсидирана численост 24 бр. и са разпределени между тях от комисия, с участието на представител на общината. Предвидено е дофинансиране в размер на 10 000 лв. Субсидиите се предоставят за самостоятелно управление. Сумите са осчетоводени по сметка 6451 „Субсидии и други трансфери за нестопански организации“.

Банковите гаранции към 31.12.2023г. са в размер на 1 807 946,21 лв. и са осчетоводени по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“.

Във баланса на общината към 31.12.2023 г. е съобразено изискването на по т.47 от ДДС № 08/21.12.2023г. на ред 3 „Изменение на нетните активи за периода“ (шифър 0403) в съответните колони за начален баланс (данните за предходната година) да фигурира сумата,

представляваща разлика между салдата на сметките от раздел 6 и 7 към 31.12.2022 г. преди приключвателните операции/т.е сумата, фигурираща в баланса за 2022 г. в тази позиция – шифър 0403 в съответните колони за краен баланс/. Аналогично в съответните колони за начален баланс фигурират салдата по сметките от гр.10(за шифър 0401) и гр.11 (за шифър 0402) .

При изготвяне на сборната оборотна ведомост са осчетоводени всички разходи и приходи, отнасящи се за 2023 г. при спазване на основния счетоводен принцип за текущо начисляване – “приходите и разходите, произтичащи от сделки и събития, се начисляват към момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят (чл.4, ал.1, т.1 от ЗСч) .

В тази връзка за тяхното осчетоводяване са използвани разпоредбите на т.т.48-49 от ДДС № 20/2004г.

Материалните и нематериални дълготрайни активи са отчетени при спазване на изискванията на т.16 от ДДС № 20/2004 г. Прагът на същественост на ДМА в утвърдената от кмета на общината счетоводна политика е 1000 лв. без ДДС. По отношение на компютърната конфигурация и други подобни взаимосвързани активи минималния праг на същественост е 500 лв. Нематериалните активи се заприхождават по цена на придобиване, а в случай на безвъзмездно придобиване – по справедлива стойност. Балансовата стойност на нематериалните дълготрайни активи в отчетна група Бюджет, в началото и в края на периода е както следва:

Програмни продукти и лицензии за ПП – начално салдо- 84981,98 лв. и крайно салдо - 88 092,38 лв.

Други НМДА- начално салдо и крайно салдо - 0лв.

През отчетния период е прилаган метод за отписване на стоково материалните запаси при тяхното потребление: препоръчителен подход – средно претеглена стойност.

Просрочените вземания на общината са отразени задбалансово и в края на отчетния период са съответно, по сметка 9913 „ Просрочени вземания от клиенти”- 27 448,44 лв. и по сметка 9915” Просрочени вземания от концесии и наеми” – 72 166,06 лв.

Община Иваново няма просрочени задължения към 31.12.2023 г.

Ежемесечно се начисляват приходите от наем и продажба на общинско имущество и наем и продажба на земя.

Данъкът по чл.2”в” от ЗКПО се начислява ежемесечно и се внася на тримесечие.

На основание заповед № РД 09-704/29.11.2023 година на кмета на община Иваново работна комисия извърши инвентаризация на дълготрайните материални активи и материалните запаси в общината. Резултатите от инвентаризацията са осчетоводени на база изготвени инвентаризационни описи, сравнителни ведомости и актове за брак на материални запаси и дълготрайни материални активи, съставени от комисиите в общината и втвростепенните разпоредители.

Съгласно ДДС № 5 от 30.09.2016г. със заповед №РД-09-516 от 04.12.2017г. е утвърдена Амортизационна политика на община Иваново. Със заповед № РД-09-93 от 01.03.2021 г. е утвърдена нова амортизационна политика на община Иваново. Назначена е със заповед № РД-09-738/19.12.2023 г. на кмета на общината комисия за преглед и оценка на полезния срок на годност на дълготрайните материални и нематериални дълготрайни активи в общината и прилагания метод на амортизация. Със заповед № РД-09-742/21.12.2023 г. е определена комисия за преглед и съпоставка на текущата възстановима стойност и балансовата стойност на дълготрайните активи.

Амортизациите са осчетоводени по сметките от група 24 .

Разходите за амортизации на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи за 2023 година са осчетоводени по сметките от подгрупа 603.

По сметка 5114 „ Други дялове и акции в предприятия в страната” е отнесена сумата от 244160 лв. дялове на общината , както следва :

- Университетска Многопрофилна болница за активно лечение "Канев" АД– гр.Русе" - 0,68 % от капитала -181780 лв.
- Водоснабдяване и канализация" ООД гр. Русе – 2% от капитала – 8040 лв.
- „Роял Колбас" АД с.Иваново – 20% от капитала – 54340 лв.

Към момента на изготвяне на годишния финансов отчет за 2023 г. търговските дружества не са предоставили отчети.

По сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт" са отчетени 4 675 689,84 лв. в отчетна група „Други сметки и дейности“

Счетоводното обслужване в община Иваново е организирано на двустранен принцип.

Информацията се обработва на софтуерен продукт "ФСД Win".

Отчитането на касовите потоци и наличностите в общината се извършва чрез прилагането на Единната бюджетна класификация.

Критерий за признаване на приходите е издаването на фактура от общината.

Субсидиите са отчетени като целеви за капиталови разходи, обща и изравнителна субсидия.

Състоянието и измененията на основните активи, приходи и разходи е отразено с данни по счетоводните сметки преди операциите по приключване в сборна оборотна ведомост по отчетни групи „Бюджет“, Сметки за средства от ЕС“ и „Други сметки и дейности“

Изготвил:

Мариана Драшкова
Директор АПОФУС